

ТОШКЕНТ ХАЖИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР
КОМИТЕТЛАРИ, МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 97 (588)

18
МАИ
ЖУМА
1956 ЙИЛ
БАҲОСИ
20 ТИЛИН

Франция ҳукуматининг бошлиғи Ги Молле ва Ташқи Ишлар министри Кристиан Пино Москвага келдилар (1-бет).

Н. А. Булганин Франция Министрлар Советининг Раиси Ги Молле жанобларини ва Франция Ташқи Ишлар министри Кристиан Пино жанобларини қабул қилди (1-бет).

СССР ва Франция Ҳукумат делегациялари ўртасида музокаралар (1-бет).

Областимиз меҳнаткашлари янги заёмга яқдиллик билан ёзилди, партия, ҳукуматимизга кечик азидоқларини намойиш қилмоқдалар (2-бет).

МАТБУОТ ОБЗОРИ: Бизнинг шахримиз (2-бет). КПСС XX СЪЕЗДИ МАТЕРИАЛЛАРИНИ ЎРГАНИВЧИЛАРГА ЕРДАМ: А. Иванов. — Ҳозирги даврда урушнинг олдини олиш имкониятлари тўғрисида (2-3-бетлар).

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА ШАРТЛАРИНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ (3-бет).

Қуролсизланиш масаласи юзасидан СССР Ҳукуматининг баёноти тўғрисида чет элларда баён қилинган фикрлар (4-бет).

Журналистлар марказий уйда матбуот конференцияси (4-бет).

Маҳсулот таннархини камайтириш — муҳим халқ хўжалик вазифасидир

Янги беш йилдада мамлакат халқ хўжалигининг барча тармоқлари, даставвал экономикасидаги асосий бўлач оғир индустрия алаҳда аўр бериб ривожлантирилди, янги-янги йирик корхоналар, гигаит иншоотлар қурилади ва ишта туширилади, саноатимиз янги, мукамал техника билан қуролланиди. Ана шу мақсадлар учун беш йил мобайнида 990 миладара сўм маблаг сарфланади.

Биз бу гоит катта маблагни қаерлардан оламиз? Социалистик экономикани ривожлантириш ўз ресурсларимиз, яъни жамағариш маънавлари ҳисобидан амалга оширилиб келинади ва амалга ошириломоқда. Саноат маҳсулоти таннархини систематик равишда камайтириш бориш — капитал қурилишлар учун жамағариш билинининг оғир муҳим ва ҳал қилувчи маънавларида биридир. Директиваларда беш йил мобайнида саноат маҳсулоти таннархини камади 17 процент камайтириш кўзда тутилди. Халқ хўжалигининг барча тармоқларида ишлаб чиқариш ва муомала харажатларини камайтириш натижаида беш йил ичида 500 миладара сўмга яқин маблаг тежаланиш лозим. Шу сабабли партия XX съезди маҳсулот таннархини камайтириш жуда муҳим халқ хўжалик вазифасидир, деб алоҳида таъкидлаб ўтди.

Маҳсулот таннархини камайтириш юзасидан берилган топириқларни бажариш — халқ хўжалигини янада ривожлантириш учун белгиланган гоит катта программани муваффақият билан амалга оширинининг оғир муҳим шартларидан биридир. Областимиздаги илгир саноат корхоналарининг коллективлари мавжуд ишлаб чиқариш майдонлари ва асбоб-ускуналардан шунинг кўзини билади, усталик билан фойдаланимоқдалар ва давлат планларини барча кўрсаткичлар бўйича ортиги билан бажармоқдалар, меҳнат ва моддий ресурсларни тежаб-тераб ишлатиш, яъни резервлар ва имкониятларни тўла ишта солиш йўли билан меҳнат унумдорлигини тинимай оширимоқдалар ва тайёрлаётган маҳсулот таннархини тобора камайтиришмоқдалар. Масалан, Чирчиқ шаҳридаги ойна заводининг ишчилари ва инженер-техник хотимлари ўз корхоналарининг техника-технология кўрсаткичларини тобора яхшилаш масаласида ишлаб чиқаришда прогрессив технологияни кенг жорий қилиш, қаттиқ иқтисодий тежалаш ва хўжалик ҳисоби янада амалга ошириш масаласида алоҳида эътибор бермоқдалар. Завод коллективини электротехника комбинати ишлаб чиқариш новатори Анна Маслованинг усулини ласоди равишида ўрганиб, ўз корхоналарига жорий қилдилар. Технология процессларини алоҳида даражада бошқариш кўлаб ҳомаиш тежалаш ва нуқуд юқори сифатли маҳсулот тайёрлаш имконини бермоқда.

КПСС XX съезида шу нарсга алоҳида таъкидлаб кўрсатилгани, маҳсулот таннархини камайтиришдаги мавжуд резервлардан тўла ва унумли фойдаланиш ҳамда бу резервларни жамағаришга қўйилган ишларнинг ҳақиқий маънавлари айлантимиқ учун маҳаллий партия ва совет ташкилотлари корхоналарининг техника-иқтисодий кўрсаткичларини тинимай оширишга ўзларининг асосий эътиборларини жалб қилишлари, чунончи меҳнат ва моддий ресурсларни сарфлашда хўжалик ва исрофгарчиликнинг ҳар қандай кўринишларига нисбатан шайқатсиз кураш олиб боришлари лозим. Ҳомаиш, электр қуввати ва бошқа моддий ресурсларни тежаб-тер-

габ ишлатиш, меҳнат унумдорлигини тинимай ошириш, янги техника ҳамда прогрессив технологияни кенг жорий қилиш — маҳсулот таннархини систематик равишда камайтиришнинг аниқ тўғри йўлидир.

Бирок кўпгина корхоналарда маҳсулот таннархини камайтириш юзасидан белгиланган топириқлар бажарилмаптир. Жумладан, СССР Йўллар министрлигида қарашли Тошкент машинасозлиқ заводи ҳамда «Ташсельмаш» ва «Ўзбексельмаш» заводларида маҳсулот таннархи планда белгиланганидан анча ошиб кетмоқда. Бу шунинг оқибатида юз бермоқдаки, маҳсулот таннархини камайтиришга имкон берувчи резервлардан қондиқарсиз фойдаланиломоқда, материал ресурсларини қаттиққўлаш билан тежаб ишлатиш, унумсиз харажатларни камайтириш учун чинакамга кураш олиб борилмаптир. Бу корхоналарда брақан ва маҳсулот сифатини пасайтириб ўборидан келатган ноубудгарчиликлар айниқса катта. «Ўзбексельмаш» заводи ўтган йили брақан 2,5 миллион сўмга яқин зарар кўрган эди. Завод раҳбарлари (директори Стихайд, партия ташкилотининг секретари Аюлов ўртоқлар) корхона фаолиятига катта пўтур етказётган ана шу қамчиликларнинг олдини олишни, давлат ва халқ бойлиқларини тежаб-тераб ишлатиш таъминлайдиган зарур чораларни кўрмаптирлар. Шунинг натижаида брақан дўра кўраётган зарар камаий ўрнига тобора кўпаймоқда. Биргина кўйиш ҳисаба брақан шу йилининг ўзида 400 миң сўмдан ортиқ зарар кўрилди.

Шуни унутмаслик керакки, ишлаб чиқаришдан брақ — маҳсулот таннархи етказишга гоит оғир юк бўлиб тушади. Шу сабабли партия, касба сома ва комсомол ташкилотлари брақ маҳсулот ишлаб чиқаришдаги йўз қўйувчиларга нисбатан мурасиз бўлишлари, брақка қарши аёвсиз кураш олиб боришлари лозим. Маҳаллий партия ва совет ташкилотлари меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтиришнинг гоит катта резерви бўлган хўжалик оғналарининг парализм ишловчи эканларини ҳамда маъмурий-бюрократизм аппаратидаги ортинча шайқаш қилдириш ва шу асосда бевосита ишлаб чиқаришда шугулланувчилар сонини кўпайтириш бориш масалаларга алоҳида эътибор беришлари керак. Маҳсулот таннархини камайтириш — давлат аҳамиятига эга бўлган гоит муҳим ишдир. Бу масалалар жиддий эътибор бермаслик сингари умум ишмишга зарар келтирувчи практикага узи-қесил ҳотима бериш зарур.

Маҳсулот таннархини камайтириш юзасидан белгиланган топириқларни тўла ва ошириб бажариш учун бошланган оммавий жиддий ташаббусига ва гайратига бошчилик қилиш, бу харақатни бутун чоралар билан қўллаб-қувватлаш — маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг муҳим вазифасидир. Хўжалик раҳбарлари, партия, касба сома ва комсомол ташкилотлари хўжалик ва исрофгарчиликка нисбатан мурасиз бўлиш билан бирга, қаттиқ иқтисодий тежалаш режими янада амалга ошириш масалалари билан доимо шугулланувчилари, коллективини социалистик мулкка коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашлари, меҳнат ва моддий ресурсларининг ортинча сарфланишига қарши курашувлари ва шу асосда маҳсулот таннархини тобора камайтиришга эришишлари керак.

СССР ВА ФРАНЦИЯ ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯЛАРИ ЎРТАСИДА МУЗОКАРАЛАР

16 майда Москва вақти билан ерталаб соат 10 да Кремльда самимият ва дўстлик вазиётида СССР Ҳукумат делегацияси билан Франция Ҳукумат делегацияси ўртасида музокаралар бошланди. СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганин, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Н. С. Хрушчев ҳамда СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари ва СССР Ташқи Ишлар Министри В. М. Молотов Франция Республикасининг Министрлар Совети Раиси Ги Молле ва Франция Ташқи Ишлар Министри К. Пино билан биринчи марта учрашдилар.

Учрашув вақтида совет томонидан Н. Т. Федоренко, С. А. Виноградов, Л. Ф. Ильичев, Н. П. Цигичко, А. А. Арутюнян, С. А. Анкин ҳозир бўдилар. Учрашувда Франция томонидан Р. Массигли, Ж. Бриан, Ш. Бошар, М. Дежан, Э. Ноаль, П. Бародок ҳозир бўдилар.

Яқдиллик билан шундай қарорга келидики, Франция-Совет муносабатларига доир масалалар юзасидан ҳам, шунингдек ҳар яқни томонни қизиқтирувчи ҳаққор проблемалар юзасидан ҳам музокаралар вақтида кенг равишда фикр олишди.

Биринчи учрашув вақтида масалалар умумий олоб қилинди, шунингдек қуролсизланиш масалалари юзасидан ошқора фикр олишув бўлди.

Н. А. БУЛГАНИН ФРАНЦИЯ МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ РАИСИ ГИ МОЛЛЕ ЖАНОБЛАРИНИ ВА ФРАНЦИЯ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИ КРИСТИАН ПИНО ЖАНОБЛАРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

1956 йил 15 майда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин Франция Министрлар Советининг Раиси Ги Молле жанобларини ва Франция Ташқи ишлар министри Кристиан Пино жанобларини қабул қилди.

Франциянинг СССРдаги Фахулода ва Мухтор Элчиси М. Дежан жаноблари, Франция Ташқи ишлар министрлигининг Бош Секретари Р. Массигли жаноблари, Франция Министрлар Совети Раиси кабинетининг Директори Ж. Бриан жаноблари, Ташқи ишлар министри кабинетининг Директори Ш. Бошар жаноблари, СССРдаги Франция Элчихонасининг Маслаҳатчиси Мухтор Министр Ж. М. Суту жаноблари, Франциянинг СССРдаги Ҳарбий, Ҳарбий-денгиз ва Ҳарбий-ҳаво Атташеси генерал Ж. Виган-Бракс Ги Молле жанобларига ва Кристиан Пино жанобларига ҳамроҳ бўлиб келдилар.

Сўзбатида СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари ва СССР Ташқи ишлар министри В. М. Молотов қатнашди.

Қабул маросимида СССР Ташқи ишлар министрлигининг ўринбосари Н. Т. Федоренко, СССРнинг Франциядаги Фахулода ва Мухтор Элчиси С. А. Виноградов, СССР Ташқи Ишлар Министратги Биринчи Европа Бўлимининг Мухдир А. А. Арутюнян, СССР Министрлар Совети Раисининг Протокол Бошлиғи Е. А. Тарабрий ҳозир бўдилар. (ТАСС).

Франция ҳукуматининг бошлиғи Ги Молле ва Ташқи Ишлар Министри Кристиан Пино Москвага келдилар

Франция Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ги Молле, Ташқи Ишлар Министри Кристиан Пино, уларнинг ҳамроҳлари — Ташқи Ишлар Министратининг Бош секретари Рене Массигли, Министрлар Совети Раиси Кабинетининг Директори Жорж Бриан, Ташқи Ишлар Министри Кабинетининг Директори Шарль Бошар, Ташқи Ишлар Министратги Информатсия ва матбуот бўлимининг мухдир Пьер Бародок ва бошқалар Совет ҳукуматининг таълифига буюан 15 майда Москвага келдилар. Франция ҳукумат делегацияси билан бирлиқда француз журналистларининг катта гуруҳи ҳам Москвага келди.

Улар билан бир вақтда СССРнинг Франция Республикасидаги Фахулода ва Мухтор Элчиси С. А. Виноградов ҳам келди.

...Совет давлатининг раҳбарлари, дипломатик ваколатхоналарининг бошлиқлари, журналистлар соат 17 да Внуково аэродромига кела бошдилар. Аэропорт биносини, безатиб турган Франция Республикасининг ва Совет Иттифоқининг Давлат байроқларини баҳор памоли ҳиллашлатиб турдики, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Л. М. Катанович, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, СССР Министрлар Совети Раисининг Ўринбосари В. А. Кучеренко, В. В. Маджидов, СССР Министрлари В. Г. Бакаев, В. П. Елотиин, Н. П. Дулов, Н. Г. Кабанов, М. А. Лесечко, Н. Н. Миротворцев, К. Д. Петухов, Авиация Бош маршал П. Ф. Жигарев, Авиация маршал С. Ф. Жаворонков, Армия генерали П. А. Серов, ТАСС Масъуд раҳбари Н. Г. Пахьгунов, Ташқи Ишлар Министрининг Ўринбосари Н. Т. Федоренко, Меҳнаткашлар депутатлари Москва шаҳар Советининг Раиси Н. И. Боровиков, ВПСНС Секретари Н. В. Попова, СССР Ташқи Ишлар Министратининг коллегия аъзоси Л. Ф. Ильичев, СССР Министрлар Совети Раисининг Протокол Бошлиғи Е. А. Тарабрий, СССР Ташқи Ишлар Министратги бўлиминларининг мухдирлари А. А. Арутюнян ва Ф. Ф. Молочков, Москва шаҳри комендант генерал-майор Н. С. Колесников Франция Министрлар Совети Раиси Ги Молле ва Ташқи Ишлар Министри Кристиан Пинони кутиб олоқ учун Внуково аэродромига келдилар.

Ги Молле ва Кристиан Пинони кутиб олоқ учун Франция Республикасининг СССРдаги Фахулода ва Мухтор Элчиси Морис Дежан, Элчихона ходимлари, Москвадаги чет эл дипломатик ваколатхоналарининг бошлиқлари ҳам келдилар.

Соат 17-27 минут. Самолет ерга қўниб аэропорт биносига келиб тўхтади. Франция Ҳукумати Бошлиғи Ги Молле, Франция Ташқи Ишлар Министри Кристиан Пино ва уларнинг ҳамроҳлари самолётдан айна билан тушдилар.

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин Франция Ҳукумати бошлиғини ва Франция Ташқи Ишлар Министрини қизғин табриқлади.

Франция Республикасининг ва Совет Иттифоқининг Давлат Гимнлари яқро этилди. Ги Молле ва Н. А. Булганин саф тортиб турган фахрий қоронув олдидан юриб ўтадилар.

Ги Молле микрофон олдида келиб кўнлиги баёноти берди:

«Мен алоҳида шахсан ўз номидан ва Франция Ҳукумати номидан Совет Ҳукуматига мен ва атоқим Ташқи Ишлар Министри Кристиан Пинони бу ерга келишга лўтган таълиф етганликлари учун ташаккур билдиришим лозим. Биз бу таълиф қабул қила олганимиз учун бахтиримиз.

СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганин ҳузурида Франция Министрлар Советининг Раиси Ги Молле жаноблари ва Франция Ташқи ишлар министри Кристиан Пино жаноблари шарафига зиёфат

16 майда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин Совет Ҳукуматининг таълифига мувофиқ Москвага келган Франция Республикасининг Министрлар Советининг Раиси Ги Молле ва Ташқи Ишлар Министри Кристиан Пино шарафига Катта Кремль Саройида зиёфат берди.

Зиёфатда Франция томонидан Министрлар Советининг Раиси Ги Молле, Ташқи Ишлар Министри Кристиан Пино, шунингдек, Ташқи Ишлар Министратининг Бош секретари Рене Массигли, Франция Республикасининг СССРдаги Фахулода ва Мухтор Элчиси Морис Дежан, Министрлар Совети Раиси кабинетининг Директори Жорж Бриан, Ташқи Ишлар Министри кабинетининг Директори Шарль Бошар, Ташқи Ишлар Министратги информатсия ва матбуот бўлимининг мухдир Пьер Бародок, Франция Республикасининг Министрлар Совети Раисига ва Ташқи Ишлар Министратга ҳамроҳ бўлиб келган бошқа кишилар: Александр Верре, Эмил Ноаль, Этьен Манак, Пьер Эрбо, Робер Фукар, Робер Понтийон Ял Далайе, Жан Йол, 9-ҳарбий округ қўмондон, «Нормандия-Неман» аскариёлиядан бўлган француз учувчиларга мемориал тахта очиб маросимига келган ҳарбий делегациянинг бошлиғи генерал Поль Гроссен, Франциянинг СССРдаги Элчихонасининг Маслаҳатчиси, Мухтор Министр Жан-Мари Суту, Элчихона Маслаҳатчиси Франсуа де Лианкур, Франциянинг СССРдаги Ҳарбий, Ҳарбий денгиз ва Ҳарбий ҳаво Атташеси генерал Жорж Виган-Бракс, Савдо Маслаҳатчиси Юбер Ко ҳозир бўдилар.

Совет томонидан зиёфатда Н. А. Булганин, Л. М. Катанович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, М. А. Суслон, Н. С. Хрушчев, Г. К. Жуков, Л. И. Брежнев, Д. Т. Нопилов, Е. А. Фурцева ўртоқлар, ВПСНС секретари Н. В. Попова, ТАСС масъуд раҳбари Н. Г. Пахьгунов, СССР Ташқи Ишлар Министрининг Ўринбосари А. А. Громико, ва Н. Т. Федоренко, СССРнинг Франция Республикасидаги Фахулода ва Мухтор Элчиси С. А. Виноградов, Ташқи Савдо Министрининг Ўринбосари С. А. Борисов, СССР Ташқи Ишлар Министратги коллегиясининг аъзоси Л. Ф. Ильичев, СССР Министрлар Советининг масъуд ходим Н. П. Цигичко, СССР Министрлар Совети Раисининг Протокол бошлиғи Е. А. Тарабрий, СССР Ташқи Ишлар Министратининг бўлим мухдирлари А. А. Арутюнян ва Ф. Ф. Молочков ўртоқлар ҳозир бўдилар.

Дўстона, самимий вазиёта ўтган зиёфат вақтида нутқлар сўзланди. (ТАСС).

Франция Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ги Молле ва Ташқи Ишлар Министри Кристиан Пино Москва билан танишмоқдалар

Совет Ҳукуматининг таълифига мувофиқ, Москвага келган Франция Республикасининг Министрлар Советининг Раиси Ги Молле ва Ташқи Ишлар Министри Кристиан Пино 16 майда Москва Кремлида бўдилар ва унинг диктанта сазовор жойлари билан танишдилар. Улар Катта Кремль саройида СССР Олий Советининг мажлислар залини, Георгиевский ва Владимирский залларини, Грановитая палатани, Терем саройини бориб кўрдилар.

Шундан кейин Франциялик меҳмонлар Архангельский ва Успенский соборларида бўдилар. Кремлинг Ивановский майлоида экскурсия раҳбари қадимий замоналарда бу ерда подпонион фармонлари барала ўқиб эшитириятганилини ва бунинг орқасида «Бутун Ивановский бўйлаб қичқирини» деган аёра келиб чиққанлиги меҳмонларга сўзлаб берди. Меҳмонлар Царь пушка ёнига келганларида, Ги Молле бундай деди:

«Мен бутун Ивановский бўйлаб бундай деб барала қичқирини истайман: барча мамлакатларнинг ҳарбий бюджетларини янги яқин қўриш қўралларини пушуга келтириш учун эмас, балки қадимий ёдгорлик бўлган ана шундай тўларини реставрация қилиш учун фойдаланиш лозим».

Оружейная палатада Франция Министрлар Советининг Раиси ва унинг ҳамроҳлари ана шу музейнинг коллекцияларини аъва билан тамоша қилдилар. Оружейная палата қараб чиққанларидан кейин, унинг директори А. М. Андреев Ги Моллега ана

шу музейнинг ҳазиналари тўғрисидаги наъий асарини топишди.

Ги Молле сова учун ташаккур билдириб, Оружейная палатанинг ҳазинаси бутун дўнбга маншур эканлигини таъкидлади. Бу ерда, деди у, ҳақиқатан ҳам жуда кўп тўзал нарсалар бор.

Кремль тамоша қилиш вақтида Франция Республикасининг СССРдаги Элчиси Морис Дежан, Франция Элчихонасининг ходимлари, шунингдек Франция Министрлар Советининг Раиси ҳамда Ташқи ишлар министри билан бирлиқда Москвага келган шахслар СССР Ташқи ишлар министрлигининг Ўринбосари Н. Т. Федоренко, СССРнинг Франция Республикасидаги Фахулода ва Мухтор Элчиси С. А. Виноградов, СССР Ташқи ишлар министрлиги бўлиминларининг мухдирлари А. А. Арутюнян ва Ф. Ф. Молочков, Москва Кремлининг комендант генерал-лейтенант А. Я. Велеин меҳмонларга ҳамроҳ бўдилар.

Чет эл ва совет журналистларининг катта бир гуруҳи ҳам, Франциядаги «Эр-Франс» алакоматининг вакиллари ҳам Кремлинг тарихий ёдгорлиқларини тамоша қилдилар.

Франциялик меҳмонлар кечкурун СССР Бойшоли театрида П. И. Чайковскийнинг «Одхуш кўли» балетини тамоша қилдилар. Франция Республикаси ва Совет Иттифоқининг Давлат байроқлари билан безатишган марказий дожада Франция Республикасининг Министрлар Советининг Раиси Ги Молле, Ташқи ишлар министри Кристиан

Пино рафиқаси билан бирга ва уларнинг ҳамроҳлари — Франция Республикасининг СССРдаги Фахулода ва Мухтор Элчиси Морис Дежан рафиқаси билан бирга, Франция Ташқи ишлар министрлигининг Бош секретари Рене Массигли, Франция Министрлар Совети Раиси кабинетининг директори Жорж Бриан, Франция Ташқи Ишлар Министри кабинетининг Директори Шарль Бошар бор эди. Спектаклда Ги Молле ва Кристиан Пино билан бирлиқда Москвага келган бошқа шахслар ва Франция Республикасининг СССРдаги Элчихонаси ходимлари ҳам ҳозир бўдилар.

Марказий дожада меҳмонлар билан бирга Н. А. Булганин, А. И. Микоян, В. М. Молотов, Н. С. Хрушчев, СССР Ташқи ишлар министрлигининг Ўринбосари Л. М. Катанович, СССРнинг Франция Республикасидаги Элчиси С. А. Виноградов, ВПСНС секретари Н. В. Попова, СССР Министрлар Совети Раиси Протокол бошлиғи Е. А. Тарабрий бор эди. Залда ҳозир бўлган тамошабинлар ва Москвадаги дипломатик ваколатхоналарининг бошлиқлари ўринларидан туриб Совет давлати раҳбарларини ва Франциялик меҳмонларини қизғин табриқладилар. Спектаклда бошланиши олдида Франция Республикасининг ва СССРнинг Давлат гимнлари яқро этилди.

Тамоша залида француз ва совет журналистлари, СССР Ташқи ишлар министрлигининг масъуд ходимлари ҳам бор эди. (ТАСС).

ВЕНАДАН ТЕЛЕГРАММА, 1956 йил, 15 май,

Олий Совет Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ

Жаноб Олийларига

МОСКВА.

Президент жаноблари, Австрияда янги озолигини ва мустақиллигини қайтариб берган Давлат Шартномаси имзоланган куннинг бир йиллиги муносабати билан айтган дўстона сўзларингиз учун Сизга ташаккур изҳор қиламан.

Сизнинг Австрия халқига юборган таърифта жавобан мен Совет Иттифоқининг ва унинг халқларининг оқойишта ва фаровон яшашини чин қўнглимдан тилайман.

ТЕОДОР КЕРНЕР,

Федерал президент.

ВЕНАДАН ТЕЛЕГРАММА, 1956 йил, 15 май,

СССР Министрлар Советининг Раиси Маршал

Николай А. БУЛГАНИН

Жаноб Олийларига

МОСКВА.

Сиз, Жаноб Олийлари, Австрия Давлат Шартномаси имзоланган куннинг бир йиллиги муносабати билан менга гоит дўстлик, аўр илтифот ва эътибор билан юборган таърифталингиз учун самимий ташаккурим қабул қилаёйсан.

Австрия халқи ва Австрия Федерал Ҳукумати суверенитетининг тикланганлиги ва мамлакатининг бетарафлик йўлини тавлаб олганлиги фактини шундай муҳим шарт деб билишди, бу муҳим шарт бутун дўнбга тинчликни таъминлаш соҳасида биргалиқда аўр гайрат билан қиланётган ишлари муваффақиятли сўратда лавозим элтиришга ерла боради.

Мен шу матоуда ўз номидан ва Австрия Федерал Ҳукумати номидан таърифта, мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар ҳамжиҳатли ва дўстлик руҳида доим ривожланиши, деб умид билдиришам.

ЮЛИУС РААБ,

Федерал канцлер.

ВЕНАДАН ТЕЛЕГРАММА, 1956 йил, 15 май,

СССР Ташқи Ишлар Министри Вячеслав МОЛОТОВ

Жаноб Олийларига

МОСКВА.

Австрия ўз арқилигига яла эришган куннинг бир йиллигига мен Сиз Жаноб Олийларига ўз таъриқларимни йўллаш ҳамда бундан буён ҳам самарали ҳамкорлик бўлишини чин қўнглимдан истатадигимни изҳор қилиш шарафига муассарман.

ЛЕОПОЛЬД ФИГЛЬ,

Федерал Ташқи Ишлар Министри.

Тинчлик манфаатларини кўзлаб

«Ташсельмаш» заводининг коллектив матбуотда ёллон қилинган СССР ҳукуматининг қуролсизланиш масаласи ҳақидаги Баёнотини аўр қонийш билан кутиб олди. 15-механика цехининг елсари Гудом Зюков халқлар ўртасида тинчлик ўрнатилиш учун Совет ҳукумати икчиллик билан олиб бораётган есибатини еркин далали бўлган бу муҳим ҳужжатни ўқиб чиққач, бундай деди:

— Бизнинг Ватанмиз ҳамма вақт халқлар ўртасида тинчлик учун курашиб келди. Совет ҳукумати СССР Қурулди Кучлари сонини яна қисқарттириш ҳақидаги Баёнотида мамлакатимиз халқларининг хоҳиш ва иродасини ифода қилди. Қурулди кучлар сонини камайтириш халқ хўжалигини ривожлантириш планларининг тезроқ амалга оширилиши учун, ме

Область меҳнаткашлари янги заёмга якдиллик билан ёзилиб, партия, ҳукуматимизга чексиз садоқатларини намойиш қилмоқдалар

Ҳаётимиз янада фаровон бўлади

Мен газеталарда эълон қилинган СССР Министрлар Советининг СССР халқ ҳўжалигини ривожлантириш (1956 йилги) Давлат заёмини чиқариш тўғрисидаги қарорини ўқиб қувондим. Бу Давлат заёми халқ ҳўжалигини янада ривожлантириш билан ҳақимизни янада фаровон ҳаётга эриштиради.

Давлатимиз совет халқининг ҳаёти ҳақида ҳамма вақт гамхўрлик қилиб келмоқда. Яқиндагина эълон қилинган Давлат пенсиялари ҳақида Қонуни проекти айниқса биз сингари қарияларга қўйилган катта меҳрибонликнинг ақлол намунасидир. Энди биз қариялар, куч-қувватдан кетиб, ишга яроқсиз бўлганимизда ҳам ҳеч қимга муҳтож бўлмайми. Ҳозир ёшим 66 га етди. Лекин, мен коммунистлик жамият қуришда иштирок этмай тураётмаман. Мен ҳам ўз қолдиқларим қаторида мамлакатимизни қураётган ошқорида муносиб ҳисса қўшиш мақсадида ўз меҳнат нуслимдан давлатга қара бераман.

Р. ТОЛИПЖОНОВ,

Тошкентдаги трамвай-троллейбус депозитининг стрелкачиси.

Ватанимиз қудратини янада мустаҳкамлаймиз

Тошкент шаҳар қурилиш трести базасида яқиндагина ташкил этилган «Гавташестройнинг» инженер-техник ходимлари ва хизматчилари СССР халқ ҳўжалигини ривожлантириш (1956 йилги) Давлат заёмини чиқариш тўғрисидаги қарорини аъён хўш кўриб қолдик. Меҳнатни муҳофаза қилиш ва техника хавфсизлигини бўйича инженер ўртоқ А. Г. Багдасаров янги заёмининг чиқарилиш тўғрисида бўлай дебди.

Коммунистлик партия XX съезди мамлакатимиз халқ ҳўжалигини ривожлантиришнинг узувдор программасини тусиб берди. Янги заём мана шу программани амалга оширишда ва шу йўл билан Ватанимиз сановити, қишлоқ ҳўжалиги ва маданияти янада ривожлантириш ташкиллаштиришга хизмат қилади. Биз, совет кишилари, мамлакатимиз иқтисодий қудратини ўз меҳнатимиз билангина эмас, балки шу билан бирга ҳалол меҳнат қилиб топилган сўмимиз билан ҳам мустаҳкамлаш учун муносиб ҳисса қўшишни шарафли бурчимиз деб биламиз.

«Гавташестрой» коллектив қарор эълон қилинган қуниинг эртасигаёқ заёмга ёзилди бўлди.

Якдиллик намунаси

Тошкентдаги «Искра» артелининг аъзолари ҳўкуматимизнинг янги заём чиқариш ҳақидаги қарорини баланд руҳ билан қўйиб қолдик.

Артель аъзолари йиғилишида артель раиси ўртоқ Шомансурова бўлай дебди:

— Партия ва ҳўкуматимизнинг доимий гамхўрлиги туфайли давлат ва маданий ҳаёт кенгайрилди. Бу заём халқ бахт саодатига, Ватанимиз куч-қудратини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади. Шунинг учун ҳам мен янги заёмга бир ойлик иш ҳақим миқдорида қўнғиб қўйиб қолдик.

Артелининг 400 дан ортиқ ишчи ва хизматчиси нотидларини сўзларини тўла қувватлаган ҳолда янги заёмга якдиллик билан ёзилди.

Я. МОРДУХАЕВ.

Колхоз аъзоларининг ҳиссаси

Янгийўз районидagi Ворошилов номи колхоз аъзолари мамлакатимиз халқ ҳўжалигини ривожлантириш янги Давлат заёми чиқарилиш ҳақидаги хўшхабарни хўрсандчилик билан кўтиб олдилар.

Митингга сўзга чиққан колхозчилар ҳўкуматимизнинг янги заём чиқариш ҳақидаги қарорини бир оғиздан маънуладилар.

— Мен 3000 сўмга ёзилма. Давлатимизга бераётган қарам Ватанимизнинг куч-қудратини мустаҳкамлаш, қишлоқ ҳўжалигини ривожлантириш учун хизмат қилади, деди колхоз агрономи ўртоқ М. Оминов.

Шунингдек, 74 ёшли Ғамас ота Нурматов заёмга ёзилди:

— Мен 1300 сўмга ёз, болам! — деди.

Халқ бахти—саодати учун

Калинин районидagi Ворошилов номи колхознинг аъзолари барча совет кишилар қаторида СССР халқ ҳўжалигини ривожлантириш Давлат заёмининг чиқарилиш тўғрисидаги қарорини хўрсандчилик билан кўтиб олдилар.

Ана шу муносабат билан колхознинг бригада ва участкаларида митинглар бўлиди. Сўзга чиққан колхозчилар халқ ҳўжалигини янада ривожлантиришга ўз олдига мақсад қилиб қўйган давлат заёми Ватанимизнинг куч-қудратини ошириш учун, тинчлик учун, халқимизнинг фаровон ҳаётини янада яхшилаш учун хизмат қилаётганини айтишди.

— Мен, — деди митинг қатнашчиларидан колхозчинг илгор сўт сўғувчиси ўртоқ Бўриева Исҳоқова. — Ўз ишлаган меҳнат ҳақимдан давлатга вақтинча қара берип билан ўзимни бахтиёр ҳис қиламан. Чунки, бу маблаг халқимизнинг бахт-саодати йўлига сарф этилишини ахши билан.

Митингга сўзга чиққан колхоз аъзолари Шукр Аҳмедов, Соия Вохобова, Вали Бакилов ўртоқлар ҳам Бўриева Исҳоқованинг фикрини қўватлаб, йиғилганларни якдиллик билан давлат заёмига ёзилишга қарор қилди.

СССР халқ ҳўжалигини ривожлантириш Давлат заёми (1956 йилги) ёзилш қатта хўрсандчилик ва кўтаринки руҳ билан таъмомилади.

Ватанимизнинг қудратини мустаҳкамлаш учун

Тошкентдаги «Шарқ гули» артелининг ишчилари, инженер-техник ходимлари СССР халқ ҳўжалигини ривожлантириш 1956 йилги Давлат заёмининг чиқарилиш тўғрисидаги қарорини кўтаринки руҳ билан кўтиб олдилар.

— Ҳўкуматимиз, — дейди 2- цех бошлиғи С. Аббасов, — чиқарган янги Давлат заёми Ватанимиз қудратини мустаҳкамлаш, халқ фаровонлигини ошириш ҳамда мамлакатимизни янада гуллаб яшатиш

учун хизмат қилади. Мен бу заёмга ўзимнинг бир ойлик маошим миқдорига ёзилма.

Янги Давлат заёмига артелининг илгор чеварлари якдиллик билан ёзилдилар.

М. Пашаева бошлиқ 1- цех ишчилари ҳаммадай илгари заёмга ёзилишни тугалладилар.

Артель коллективини янги Давлат заёми ёзилишни районда биринчи бўлиб таъмомилади.

М. ЗИМУХАМЕДОВА.

Тошкентдаги металлфурнитур заводида янги Давлат заёмига ёзилиш. Инструменталь цехининг бошлиғи В. П. Переседенцев заёмга ёзилишни ўтказмоқда. Цехнинг илгор ишчиси М. В. Афанасьев заёмга ёзилмоқда. А. Авринов фотоси.

Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинати Маданият саройининг ҳаваскорлари композитор Г. Мушелнинг «Раққоса» балетини тайёрлаб, сахнага қўйдилар. Валетдан бош ролларни ҳаваскорлардан С. Рогачева (Гүлнора) ва Т. Хузинов (Раҳим) ўртоқлар ижро этидилар. Суратда: ҳаваскорлар Рогачева ва Хузинов ўртоқлар балетдан бир кўринишни ижро этмоқдалар.

А. Палехов фотоси.

Мағанымт ХРОНИКАСИ

БЕКОБОД район маданият бўлими гўза парварини даврида пахтакорларга кино хизмати кўрсатишни янада яхшилаш мақсадида кўча кино ўстанова билан таъминланган агитмашина ташкил қилди. Яқинда бу агитмашина Бекобод қишлоқ советидagi Молотов номи, Маленков номи, Қиёз қишлоқ советидagi Мичурин номи ва Сталин номи колхозларга бўлиди. Қишлоқ меҳнаткашлари «Салтанат», «Ханжар», «Сопан тўй» каби совет фильмлари кўрсатидилар.

Н. ШЕРБЕКОВ.

СИРДАРЁ район кутубхонасида китоб ўқиниш пропаганда қилиш юзасидан бир қанча тадбирлар амалга оширилмоқда. Икки минг кишига яқин доимий китобхона бўлиб бу кутубхонада марксизм-ленинизм ўрганувчиларга ёрдам тариқасида адабиётлар витриниси ташкил қилинган. Бу ерда адабий кечалар ва китобхоналар конференцияси мунтазам равишда ўтказилмоқда. Шу йилнинг ўтган ойлари ичида китобхоналар А. Толстойнинг «Уруш ва тинчлик», А. Толстойнинг «Юрт», Обленин «Қутлуғ қон» романи, А. Ҳаҳхорин «Янги ер» комедияси ва Ш. Рашидовнинг «Ғоиблар» повестини муҳофаза қилдилар.

Т. ХАЙДАРОВ.

ОРҒОНКИДЗЕ районидagi Сталин номи колхоз клуби қишлоқ меҳнаткашларига маъмулий маданий хизмат кўрсатиб келмоқда. Клубда ташкил қилинган музика, хор, драма, тикув-бичув, шахмат-шашка ва фото тўғрақларида маънавий ўқувчилари ҳамда колхозчилардан 150 га яқин киши қатнашмоқда. Ўзбекистон тўғрисида қатнашчи бўлган 50 дан ортиқ хотин-қиз қишлоқ вақт ичида эркак ва аёллар қўйлиги, гимнастика, кустюм, танго шим ва бошқа қийим-кечақлар тикишни ўргатдилар. Музика, хор, драма тўғрақларида иштирок этувчи ҳаваскорлар қишлоқда концертлар кўрсатиб, колхозчилар ҳўрамага сазовор бўлмоқдалар.

А. ИМОНОВ,

Э. ЗИНАРОВ.

МАТБУОТ ОБЗОРИ

Бизнинг шахримиз

«Социалистический Беговат» газетасининг сўнги сонларидан бирида «Бекобод энг чироили шаҳар бўлиши керак» деган бошмақола босилди. Бошмақола қисқа ва раво ёзилган. Уни ўқиган ҳар бир газетасон шу шаҳарда янада кўпроқ ишлаб, ишлаб бериш керак.

Ҳақиқатан ҳам Бекободнинг ҳар қанча маънавият арийли. Ўқиларнинг чап қирғида қойилган икки бир қишлоқ Совет ҳўкимияти йилларда ривожланиб ўсиб, кенгайди. Ушбу Ватан уруши йилларида дарёнинг ўнг қирғида ҳам кенг қурилиш ишлари бошлаб юборилди.

Бекободнинг қисқаси таниб бўлмас даражада ўзгариб. Энди, аввалги қишлоқ қишлоқ бўлмаган, ҳаст ва кўрсини улардан асар ҳам қолган эмас. Дарё бўлиб, Фарҳод тоғларининг этакларида янги, маданий ҳаёт бошланди. Ишчилар шаҳарчаси ружуға келди.

Эндиллик, — деб таъкиллайтирди газета. — жонанон шахримиз ўсиб, юксалди, унда кўрмас ва ҳашаматли кўп қаватли уй-йи бинолари пайдо бўлиб, кенг ва тўғри кўчалар асфальтланб, комфортабель автобуслар ва такси машиналар қатнай бошладилар. Янги ўтказилган дароҳт кўчаларни серкатор кўчаларининг ҳўсига-ҳўс кўшиб турипти.

Шаҳар йилдан-йилга чироили бўлмоқда. Уни обод қилиш юзасидан тўғилган 25 йиллиги Генпланда белгиланган тадбирлар тез сўрғатлар билан амалга оширилмоқда.

Газета ободончилиг юзасидан қилинган ишларга аъён аъб, бундан кейинги ишлар тўғрисида хабар қилади.

— Бу йил қандай ишлар амалга оширилди?

Бу савол газетасининг жула қизиқтирди. Газетанинг 25- сониди шаҳар ижроия комитетининг раиси ўртоқ Мамаданов бу ҳақда қўйдиғиларини аъбди:

«1956 йилнинг ўзидагина 4000 кв. метр метр ҳажмида янги уй-йи қурилиб фойдаланишга топширилди.

Металлурлар шаҳарчасида икки қаватли, кўп қаватли уй-йи биноси қурилди. Металлурлар биосининг кўпчилиги водопровод ўтказилган ва каналлаштирилган кўрмас биноларга кўчиб киради».

Шаҳарнинг бошқа ишчилар шаҳарчасида ҳам ободончилиг ишлари кенг қўлама олинб борилади. Масалан, цементчанлар шаҳарчасида кўп қаватли уй-йи бинолари, ётоқхоналар қурилиб фойдаланишга топширилди. Ишчи ва хизматчилардан 250 кишига яқин тартибда уй қуриш учун ер участкалари ва бу ишларни тез сўрғатлар билан бажаришга 100 минг сўм миқдорда сўзга берилди.

Шаҳарда сановат қорхоналари, маданий-маънавий маъсасалар янада қўлама. Икки ўрта мактаб, уч болалар боқчаси ва яси, шаҳар касалхонасидаги қурилишлар жалдланттирилмоқда. Яқинда янги ҳаммом ва меҳмонхона биоси қурилиб фойдаланишга топширилди. Кишки кинотеатр биоси қуришда босилди. Киров, Октябрь, Комсомол ва бошқа кўнгила кўчаларга асфальт ётқизилди. Шаҳар бортан сари кўлама қурилишларига. Шу йилнинг ўзиди кўчаларнинг ўзигагина 100 минг тўнча яқин дароҳт кўчаларга ўтказилди. Шаҳар бида 10 гектар ерга 70 минг тўп кўчат ўтказилиб, дароҳтарга айлантирилди. Бу

Босилмаган хабарлар изидан

Мирзачўла шаҳар меҳнаткашларидан бир гуруҳи раёқияга хат ёзиб, горпромкомбинат тегирионидagi қамчиликларини фой қилган эдилар. Тегирионнинг ишлаш ёки ишламаслиги ҳеч қандай маъна эмас. Иш билан қолганлар, айниқса олисроқ ерда қолган кишилар шоди тўйин ёки бўёқ тўйин учун икки-уч қўлаб овера бўлиб юрадилар. Тегирион ҳақи ва шоди тўйин учун олиналган ҳақ бир ҳида бўлмаган. Бу тегирионда келадиган дароҳат айрим шахслар томонидан «су» қилиб келинган.

йил ободончилиг ишларига 500 минг сўмдан кўпроқ маблаг сарфлаш планлаштирилган.

«Социалистический Беговат» газетасида меҳнаткашларини қизиқтирадиган, турли тоналарида ёзилган материаллар тез-тез бриташиб турипти. Унда маданий, маънавий томага оид хабар, мақола, фельетонлар босилмоқда. Газета шаҳар ободончилиги ишдаги қамчиликларини тезроқ тўзатишда маҳаллий партия, совет ташкилотларига яқиндан ёрдам қилмоқда. Газетада аҳолининг маҳаллий ташкилотларга бўлган талабини фойда қилувчи материаллар тез-тез босилиб турипти.

«Депутатларнинг сайловчилар билан учрашуви», «Сайловчилар янги талаблар қўймоқдалар» каби бир қатор мақола ва хабарларда меҳнаткашларнинг шаҳарнинг ишдаги кўрмас, озода бўлишга қизиқиб-қизиқиб қўлама.

Газета шаҳарнинг обод бўлишига ҳаммаининг эътиборини қаратиб, бу соҳада айрим ташкилотларнинг ишларида қамчиликларини таъкид қилиб, бундай дейди:

«Шаҳар ободончилиги юзасидан тўғилган планни амалга ошириш пайти келди. Лекин бу ишга ҳали ҳамма нарсас тахт қилиб қўйилмаган. Масалан, шаҳар коммунал хўналик бўлими кўча ва кўприкларнинг ремонт қилиш учун етарли бўлган цемент, ётоқ, тахта ва бошқа қурилиш материалларини қанчалича тайёрлаган бўлиб».

Кенг келганда шунини айтиш керакки, бу соҳада шаҳар Советининг коммунал хўжалиги ва ободончилиг доимий комиссияси қорқарисиз ишламоқда. Бу комиссия («Комиссия раиси ўртоқ Нурғалиев») ҳақидаги айтишлар билан «Яқиндан алоқа болмаган. Сайловчилар ўртасида оммавий-ташқилий ишларни олиб боришда шаҳар Совети ижроия комитетида яқиндан ёрдам бериб, доимий комиссиянинг йиғилишлари ўз вақтида ўтиб турмайди. Булар ҳақида газеталда дахилиг билан ёзиш керак. Маҳалла комиссияларининг, ҳонадонларнинг кўча ва ҳонадонлар озода тутиш, дароҳтарларни ахтиёр билан сарқаш ва ўстиришдаги ахши ишларнинг матбуот ёрдами кенг оқмалантириш зарур. Ободончилиг ишларининг аҳоли юзасидан муҳим бўлишини рейд бригадаларини тез-тез уюштириш ва уларнинг натижаларини газеталда босиб туришга эришмоқ лозим.

КПСС XX съезиди уй-йи бинолари ва маданий-маънавий маъсасалар қурилиш ишлари ривожлантиришда катта аҳамият берилади. Олтинчи беш йилда уй-йи қурилиш ҳажми бошчи билан йилликдаги тақрибатан қарийб икки баравар қўлайтирилди. Ишчилар ва хизматчиларга ўзларининг шахсий маънавияти билан аъа тартибда уйлар қуриб олишлари учун давлат томонидан ҳар тарафлама ёрдам берилди. Бу соҳада ўзбек металлургиянинг шаҳри бўлган Бекобода ҳам катта ишлар қилинади. «Социалистический Беговат» газетаси партия, ҳўкуматнинг халқ фаровонлиги учун қилаётган отақларга гамхўрликларини кенг газетасининг пропаганда қилиш билан бирга шаҳарнинг бундан кейин янада гуллаб-яшаш ва обод бўлишига маҳаллий партия, совет, комсомол ва кесба соз ташкилотларини ва меҳнаткашларининг эътиборини янада кўпроқ қаратмоғи керак. Бу масала газетанинг энг муҳим ишларидан биридир.

Ҳозирги даврда урушнинг олдини олиш имкониятлари тўғрисида

Совет Иттифоқи Коммунисттик партиясининг XX съезди жаҳоншумул-тарихий аҳамиятга эга бўлган муҳим қарорлар қабул қилди. Бу қарорлар мамлакатимизда коммунистлик жамият қуришнинг, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашнинг, марксизм-ленинизм ушбу илмларни тўла тантаъини таъминлашнинг жанговар программасидир.

Съездинг бутун иши, у қабул қилган қарорлар, кўп сонли қарор коммунистлик ва ишчи партиялар вакилларининг съездининг қилган таъриқлаганликлари Ленининг, партиянинг — замонамизнинг ақл-идроки, шон-шарафи ва ёлдонидир, деган сўзлар ҳам сўзлар эканлигини яна бир марта тўла тасдиқлади.

КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладида, съезд қабул қилган Резолюцияда ҳозирги ҳалқаро аҳвол, жаҳон тараққийнинг перспективалари марксизм-ленинизмга чуқур анализ қилинди. Икки системанинг тинч-тоғу бўлиб яшати тўғрисида, ҳозирги даврда урушнинг олдини олиш имкониятлари тўғрисида ва турли мамлакатларнинг социалистик ўтиш формалари тўғрисида ҳисобот докладида баён қилинган назарий қондалар бизнинг мамлакатимиз келажак учунгина эмас, балки бутун жаҳон ижтимоий тараққий учун ҳам жула ҳаёт аҳамиятга эгадир.

Ўртоқ Н. С. Хрущев докладида, ҳисобот доклади юзасидан қабул қилинган Резолюцияда ва делегатларнинг нутқларида партия XIX съезидан XX съезиди ўртасидаги даврда ҳалқаро ҳаётда бўлиб ўтган муҳим ўзгаришлар чуқур анализ қилинди.

Ҳозирги давримизнинг асосий ҳўсувати шундан иборатки, бу даврда социализм бир мамлакат доирасидан чиқиб, тобора ўсиб ва мустаҳкамланиб бораётган жаҳон системасига айланди. Социалистик система ҳеч қандай кризис ва лаваларсиз

голибона равишда олға бормоқда. Айни вақтда мустақилла ва қарам мамлакатлар халқларининг миллий-озодлик қурашидан иборат жаҳоншумул-тарихий процесс ҳам тобора кўпроқ аж олмоқда. Ана шу процесслар тинчлик ишнинг галаба қилишига хизмат қилмоқда.

Эндилликда тинчлик кучлари ҳар қачонгидан ҳам қудратлидир. Барча мамлакатларда тинчлик тарафдорларининг қудратли ҳаракати ўсиб, мустаҳкамланиб бормоқда.

Урушларнинг муқаррарлиги ёки муқаррар эмаслиги тўғрисидаги масала бизнинг таъкидлаган ҳақиқатларидан олдин қўйилган қараганда ҳозирги тарихий вазиятда бошқача қилиб янги тарал қўйилгани лозим. Ҳозир шундай вазият ружуға келди, янги фатал равишда муқаррар бўладиган урушлар йўқ. Ҳозирги вақтда шундай қудратли ижтимоий ва сиёсий кучлар мавжудки, бу кучлар империалистик уруш бошлаб юборишларига йўқ қўймаслиги учун жиддий восталарга эгадир. Бу кучлар янги уруш бошлашга журат қилган агрессорларни тор-мор келтириш ва шу билан бирга капиталистик тузумни, яъни аҳолининг катта қўйиллиги бўлган меҳнаткашларини шайфатсиз асфальтатинга, ҳўқуқсизликка, очлик ва қаншоқликка дучор қилиш билангина қомай, уларни муҳим қонли урушлар гирибобта ҳам тор-ториб ижтимоий тузумни гўрға тикишга ҳам қодирлар.

Марксизм-ленинизм, ижтимоий ҳодиса бўлган урушнинг келиб чиқиш сабабларини ҳаммаиятнинг моддий ҳаёт шароитларидан, ишлаб чиқариш усулидан ва синфлар сиёсатидан ахтириш керак, деб ўргатди. Урушнинг мохияти муайян синфларнинг ўз сиёсатини қурол куч билан лавом отиришидан иборатдир. Сиёсатнинг ҳаракати ва йўналишини аса мамлакатга тузумининг иқтисодий қонунлари белгилайди.

Бинобарин, империалистик давлатларнинг агрессия урушлар тайёрлаш ва бошлаб юборишнинг қўлаб ўтказётган сиёсатини ҳозирги замон капитализмининг асосий иқтисодий қонун белгилайди.

Марксизм-ленинизм урушлар жамият ҳаётида тасодиқий ҳодиса эмаслигини деб қилиди. Урушлар ижтимоий тараққийнинг муайян босқичида, ишлаб чиқарувчи қудратнинг ривожланиши билан ишлаб чиқариш босқичларининг ҳўсуви муқаррарлиги пайдо бўлган, ижтимоий киши асфальтатинга қилини ва антагонистик синфлар пайдо бўлган вақтда ружуға келди. Ҳўқуқор асфальтаттор синфлар бейғис ортирлиги ҳамда ўз ҳўқуқорликларини мустаҳкамлаш мақсадида бошчилик сиёсатини, бошқа мамлакатлар аҳолисини талаш ва қўл қилиш сиёсатини юритдилар. Қўдалорлик ва феодализм жамиятларда шундай бўлган эди. Капитализм даврида ҳам шундай бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда.

Демак, ижтимоий ҳодиса бўлган уруш муайян муқаррарлиги асосланган муайян ишлаб чиқариш усулига боғлиқдир. Ҳозирги даврда ҳам капиталистик тузум, империалистик давлатларнинг босқичлик сиёсати, уларнинг дунёга ҳўқуқор бўлиш учун урушларни уруш ҳақиқати келтириб чиқаради.

Капитализм айниқса империализм даврида иносониатин энг дахшадли урушлар гирибобта ташкилади. В. И. Ленининг империализм тўғрисидаги назариясида ҳозирги замон урушларининг келиб чиқиш сабабларини илмий равишда баён қилиб берилган. В. И. Ленин илгари капитализмнинг озми-кўми текис ривожланиб бораган дари, юксалиш йўлидан ривожланиб бораган дари капитализмга хос барча ички ва ташқи эдидиялар ниҳоят даражада кескинлашган бир шароитда унинг илгирси йўлидан ривожланиши билан алмашиган-

лигини, кишилик жамията тараққийлиги илгари даврага — империализм даврига — урушлар ва пролетар революциялари даврига қирғилигини ибобтаб берди.

В. И. Ленин империализм ҳар тарафлама чуқур анализ қилди, империализм даврида капиталистик мамлакатлар иқтисодий ва сиёсий тараққийнинг потенциалли қонунини кашф қилди. Ленин капиталистик мамлакатларнинг ана шу даврда ҳаддан ташқари потекис ва сақиб-сақиб ривожланишини кўрсатиб берди. Тараққий ҳажмида империалистик давлатларнинг иқтисодий, сиёсий ва ҳарбий маънавияти ниҳоят тез-тез ўзгариб турарди. Айрим мамлакатларнинг бошқа бир мамлакатлардан илгарилаб кетиш ҳолатлари рўй берди. Натижада капиталистик система ичиди «мувоозат» кескин равишда бузилди, илгари тақсимлаб олган ташқир доиралари жаҳон майдониди янги кучлар ниҳоятда мувофиқ келмай қолди. Бундай шароитда мамлакат фойда олш мақсадида дунёда қайтадан тақсимлаш, халқларни талаш ва қўл қилиш, ғўзалар ериш босқичи учун империалистик давлатлар ўртасидаги кураш ниҳоятда кескинлашган бўлади.

Капиталистик ҳўн мамлакатларининг потекис ривожланиши ва бўлиб натижада бўш территориялар бўлмаган ҳолда, дунёда қайтадан тақсимлаб олиш учун кўррашнинг аж олш империалистик давлатлар ёки уларнинг гуруҳлари ўртасидаги ҳарбий тўқнашуларга олиб келади.

«Капитализм вақтда, — деб ёзган эди В. И. Ленин, — айрим ҳўжалар ва айрим давлатларнинг иқтисодий тараққийлиги бир текисда ўсиши мумкин эмас. Капитализм вақтда вақт-вақти билан бузилиб турарди мувоозатини қайтадан тиклаш учун сановатда қирисидан, сиёсатда урушдан бошқа ҳеч қандай востига йўқ» (Асарлар, 21 том, 366 бет).

Империализм олдинчи ва иккинчи жаҳон урушларини келтириб чиқарган эди. Бу урушлар капиталистик мамлакатларнинг потекис ривожланиш, буюк давлатлар ўртасидаги мувоозатининг бузилганлиги, империалистлар ўртасида уруш қилиш йўли билан дунёни қайтадан тақсимлаб олиш зарурини тўғизганлиги натижада келиб чиқди.

Шундай қилиб, Ленин сўзсизлигини, модомки, империализм келажук экан, урушларнинг пайдо бўлиши учун иқтисо-

дий асос ҳам сақланиб қолаверарди. Ленинизмнинг бу қондиси шундай бир даврда ишлаб чиқилган эдики, у даврда, биринчидан, империализм ҳамма нарсани ўз ичига олган жаҳон системаси эди; иккинчидан эса, урушдан манфаатдор бўлмаган ижт

